

CUPRINS

9. ANALIZA MACRO-SUPPORTABILITATII	9-2
9.1. ABSTRACT	9-2
9.1.1. SCOPUL ANALIZEI	9-2
9.1.2. RELEVANTA PENTRU CO-FINANTAREA	9-2
9.1.3. METOLOGIE	9-2
9.1.4. POPULATIA DESRVITA SI GRADUL DE BRANSARE LA SISTEM	9-2
9.1.5. CAPACITATEA DE CONTRIBUTIE	9-3
9.1.6. RATELE DE SUPPORTABILITATE	9-3
9.1.7. ANALIZE DE SENZITIVITATE	9-3
9.2. Introducere	9-4
9.2.1. Obiectivul acestei Analize	9-4
9.2.2. Utilitatea analizei in contextul fondurilor UE	9-4
9.3. Metodologie si Abordare	9-4
9.3.1. Abordare	9-4
9.3.2. Metodologie	9-5
9.4. Ipoteze de lucru	9-6
9.4.1. Ipoteze cheie	9-6
9.4.2. Alte ipoteze de lucru folosite in model	9-6
9.5. Tarife	9-7
9.6. Suportabilitatea	9-7
9.6.1. Modelul de macro-suportabilitate	9-7
9.7. Analiza senzitivitatii	9-9
9.7.1. Suportabilitate Generala	9-9
9.7.2. Suportabilitatea decilei cu cel mai mic venit	9-9
9.8. Concluzii	9-9
9.8.1. Suportabilitatea cosnumatorilor casnici	9-9
9.8.2. Suportabilitatea consumatorilor non-cansnici	9-10
9.8.3. Suportabilitatea Combinata pentru toti consumatorii	9-10
9.8.4. Consideratii prelimiare privind strategia de prioritizare	9-10

CUPRINSUL TABELELOR ȘI FIGURILOR

FIGURA 9.1: METODOLOGIA PENTRU CALCUL MACRO-SUPPORTABILITATII	9-5
FIGURA 9.2: ESTIMAREA POPULATIEI DESERVITE SI A GRADULUI MEDIU DE BRANSARE	9-7
FIGURA 9.3: VAN A CAPACITATII DE CONTRIBUTIE IN MII €	9-8

9. ANALIZA MACRO-SUPPORTABILITATII

9.1. ABSTRACT

9.1.1. SCOPUL ANALIZEI

- Stabilirea gradului de contributie a populatiei la costurile proiectului
- Populatia locala include:
 - Gospodarii (rezidenti sau consumatori casnici);
 - Agenti economici;
 - Institutii.

9.1.2. RELEVANTA PENTRU CO-FINANTAREA

- Capacitatea de contributie a populatiei este un factor cheie si determina deficitul de finantare, si ca urmare necesarul de grant ce trebuie inclus in Aplicatia pentru Fondul de Coeziune:
 - UE contribuie cu suma minima care asigura viailitatea proiectelor;
 - Banii proveniti din grantul de la UE trebuie folositi pentru a subventiona investitiile din infrastructura care contribuie la atingerea obiectivelor asumate;
 - Suportabilitatea trebuie sa fie suficient de mare pentru a acoperi costurile de O&I iar grantul ar trebui sa acopere costurile de investitie care nu sunt suportabile de catre populatia locala.

9.1.3. METOLOGIE

- A fost contruit un model care integreaza urmatoarele date:
 - Previziuni privind populatia;
 - Veniturile nete ale gospodariei;
 - Gradul existent si prezivionat de bransare a populatiei la sistemele de apa si canal;
 - Previziuni privind consumul de apa (cansic si non-casnic)
 - Calcul pentru recuperarea totasla a costurilor (Costul Prim Dinamic, CPD);
 - Informatii privind tarifele existente
- Rezultatele modelului sunt in principal urmatoarele:
 - Previziuni privind populatia deservita si gradul de bransare la sisteme ce va fi atins in viitor;
 - Capacitatea de contributie a populatiei locale, ata rezidentiala cat si non-rezidentiala exprimata in VAN a fluxului de contributii;
 - Ratele de suportabilitate;

9.1.4. POPULATIA DESRVITA SI GRADUL DE BRANSARE LA SISTEM

- Alimentarea cu apa in mediul urban:
 - 2008: Populatia este de 312.473 din care conectata la sistem 269.591. Rata de bransare este de 86%;
 - 2015: Populatia estimata este de 304.967 din care va fi conectata la sistem 304.967. Rata de bransare este de 100%;
 - 2018: Populatia estimata este de 298.784. Intreaga populatie va fi conecta la sistem. Rata de bransare este de 100%;
- Alimentarea cu apa in mediul rural:
 - 2008: Populatia este de 258.638 din care conectata la sistem 55.082. Rata de bransare este de 21%;
 - 2015: Populatia estimata este de 258.442 din care 225.721 va fi conectata. Rata va creste considerabil la 87%;
 - 2018: Populatia estimata este de 256.534 din care toata va fi conectata. Rata de bransare este de 100%;

- Apa uzata in mediul urban:
 - 2007: Populatia totala din 303.960 din care 250.277 este conectata. Rata de bransare este de 80%. Trebuie mentionat calitatea epurari este mult sub-standard.
 - 2015: Populatia estimata este de 296.121 din care 296.121 va fi conectata. Rata de bransare va fi aproape 100%.
 - 2018: Se previzioneaza o rata de bransare de 100%.
- Apa uzata in mediul rural:
 - 2007: Populatia este de 258.638 din care beneficiaza de servicii de canalizare doar 4.033. Rata de bransare este de 2%;
 - 2015: Populatia estimata este de 258.442 din care 111.438 vor beneficia de servicii. Rata de bransare va fi de 43%;
 - 2018: Populatia estimata este de 256.534 din care 115.463 sau 45% vor beneficia de servicii de canalizare.

9.1.5. CAPACITATEA DE CONTRIBUTIE

- VAN discountat la 5% din capacitatea de contributie urbana indica:
 - 581,11 Milioane € din care 239,79 Milioane € sunt pentru alimentare cu apa si 341,33 Milioane € sunt pentru colectarea si epurarea apelor uzate;
 - Capacitatea contributiei casnice este de 156,55 Milioane €, iar cea non-casnica este de 424,57 Milioane €.
- VAN a capacitatii de contributie rurala arata:
 - 128,72 Milioane € din care 69,25 Milioane € pentru alimentarea cu apa si 59,47 Milioane € pentru serviciile de canalizare;
 - Contributia rezidentiala este de 76,15 Milioane €, iar cea non-rezidentiala este de 52,57 Milioane €.
- VAN a capacitatii de contributie a judetului este:
 - 709,84 Milioane €, din care 309,05 Milioane € pentru alimentare cu apa si 400,79 Milioane € pentru servicii de canalizare.

9.1.6. RATELE DE SUPORTABILITATE

Aceste rate se refera la media veniturilor si marimii gospodariilor asa cum sunt ele reflectate de statistica pentru fiecare judet/ sector:

- Acoperirea investitiilor (Contributia totala/ Costuri de investitie):
 - Faza I: 14%;
 - Faza II: 17%;
 - Faza III: 32%;
- Acoperirea costurilor de operare & intretinere (Contributia totala/ Costuri de operare & intretinere):
 - Este intotdeauna mai mare de 100%

Aceste rate medii, indica faptul ca planul de investitii pe termen scurt va fi foarte putin suportabil de catre populatie, in special in ceea ce priveste pragul de 4% pentru decila cu cel mai mic venit.

9.1.7. ANALIZE DE SENZITIVITATE

Obiectivul principal este de a stabili o legatura intre ratele mentionate mai sus si suportabilitatea stabilita la 4% pentru decila de populatie cu cel mai mic venit.

Din analiza efectuata, rezulta urmatoarele concluzii principale:

- Acoperirea investitiilor
 - Faza I. Rata este de 3%. Acest lucru inseamna ca aproape nici o investitie nu poate fi suportata din tariful suportabil de aceasta categorie;
 - Faza II. Rata este de doar 4%;
- Acoperirea costurilor de Operare & intretinere.

- Faza I. Rata scade periculos sub 100% la 90% pentru aglomerările rurale;
- Faza II. Rata este 97% pentru aglomerările rurale.

Aceste analize indica faptul ca tinand cont de pragul de suportabilitate de 4% pentru decila de populatie cu cel mai mic venit, capacitatea de contributie a consumatorilor casnici reprezinta un impediment in multe zone ce urmeaza a fi acoperite de programul de regionalizare.

Acest aspect, care reprezinta elementul cheie pentru calcularea componentei de grant si pentru justificarea proiectelor de investitii va fi analizata mai in detaliu in faza Aplicatiei pentru fondul de Coeziune, dupa incheierea studiilor de fezabilitate.

9.2. INTRODUCERE

9.2.1. Obiectivul acestei Analize

Obiectivul acestei analize este de a stabili capacitatea de plata a serviciilor de catre populatia pentru care sunt create facilitatile de alimentare cu apa si epurare apa uzata:

- Gospodarii (Consumatori casnici);
- Agenti economici (marea industrie si alti agenti economici);
- Institutii (consumul acestora este considerat a fi 10% din cel al gospodariilor).

Pentru Master Plan, capacitatea de contributie este calculata la nivel judetean, folosindu-se metodologia descrisa mai jos.

Ulterior, in momentul in care lista de proiecte prioritare este stabilita si Studiile de Fezabilitate sunt intocmite pentru proiectele alese a fi incluse in Aplicatia pentru Fonduri de Coeziune, modelul privind suportabilitatea va fi revizuit pentru a face calcule mai precise legate de populatia care va beneficia de capacitatile create.

9.2.2. Utilitatea analizei in contextul fondurilor UE

Capacitatea de contributie a populatiei deservite este un aspect cheie a oricarei analize economice ce urmeaza a fi inclusa in Aplicatia pentru Fondul de Coeziune si va fi strict legata de planul de investitii pe termen lung in vederea stabilirii gradului de co-finantare.

Trebuie mentionat ca:

- UE co-finanteaza suma minima care face investitia viabila.
- Opinia UE este ca banii contribuabilului european sa fie folositi pentru a subventiona doar acele investitii in infrastructura care contribuie la indeplinirea angajamentelor si obiectivelor asumate. Componenta de ajutor financiar nerambursabil trebuie mentinuta la cel mai mic nivel care permite ca investitia sa devina viabila si pentru care populatia, ce va fi ulterior deservita de aceste servicii, nu si-o permite din resursele existente.
- Relatia dintre resursele existente si costurile de investitii este un aspect cheie al analizei de fezabilitate si a aplicatiei pentru fondul de coeziune.

9.3. METODOLOGIE SI ABORDARE

9.3.1. Abordare

Pentru a estima capacitatea de contributie a populatiei, datele trebuie integrate dintr-o diversitate de surse si un set de ipoteze de lucru trebuie utilizat pentru a stabili evolutia in urmatorii 30 de ani ai parametrilor luati in calcul.

Urmatoarele date au fost folosite:

- Estimari privind populatia.
- Calcule si previziuni privind venitul mediu net pe gospodarie.
- Previziuni privind gradul de bransare la sistemele de apa si canal.
- Previziuni privind consumul casnic.
- Previziuni privind consumul non-casnic.
- Calcularea si proiectarea necesarului pentru recuperarea totala a costului investitiei (Costul Primar Dinamic).
- Informatii privind tarifele actuale.

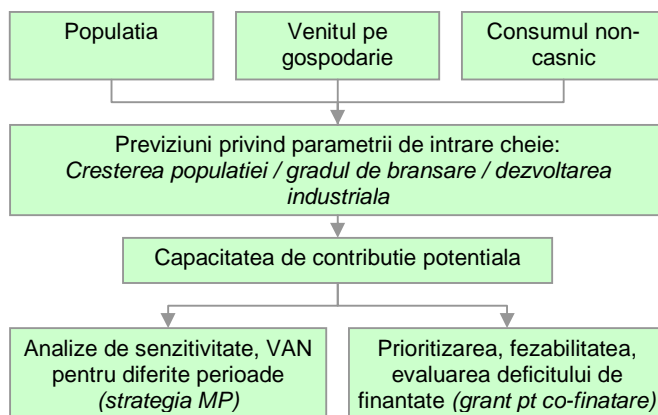
9.3.2. Metodologie

Un model de calcul al macro-suportabilitatii a fost elaborat prin punerea in comun a parametrilor de intrare mentionati anterior si care sunt extrase din baza de date care contine previziunile pentru populatie, venitul pe gospodarie, activitatea economica si gradul de bransare la sistemele de apa si canal. Formulele de legatura se bazeaza pe ipotezele de lucru cheie si pe parametrii macro-economici generali.

Toate datele au fost obtinute din surse oficiale, in principal de la Institutul National de Statistica (INS) si de la filialele acestuia de la nivel regional sau judetean. In cazurile in care Consultantul nu a gasit date oficiale la nivel judetean, acestea au fost estimate pe baza datelor existente la nivel national si regional.

Metodologia de lucru este prezentata in figura de mai jos.

FIGURA 9.1: METODOLOGIA PENTRU CALCUL MACRO-SUPPORTABILITATII

Parametrii de intrare: Populatia, Venitul pe gospodarie si consumul non-casnic sunt procesate folosindu-se ipoteze de lucru cheie; ratele de crestere a populatiei sunt estimate iar ratele de bransare a populatiei sunt prognozate; dezvoltarea industriala atat la nivel general, cat si la nivelul judetelui; recuperarea totala a costurilor pentru industrie si comert; ratele de crestere a tarifulor pentru a evalua tarifele actuale comparativ cu necesarul pentru recuperarea totala a costurilor si cu tarifele considerate suportabile de catre populatie.

Din aceasta analiza generala au derivat Parametrii Generali care vor conduce la stabilirea indicatorilor strategici ce vor fi utilizati in strategia Master Planului pentru identificarea celei mai eficiente si mai putin costisitoare optiuni, care respecta cat mai indeaproape obiectivele stabilite.

9.4. IPOTEZE DE LUCRU

9.4.1. Ipoteze cheie

Parametrii macro-economiци pentru previziuni. Pentru perioada 2007 – 2013 s-au utilizat parametri publicati de Comisia Nationala de Prognoza la data de 27 aprilie 2007. Ulterior, pe baza acestor prognoze oficiale, Consultantul a stabilit cele mai bune estimari pentru proiect. Detalii complete sunt mentionate in Anexa D „Parametrii macro-economiци”.

Datele privind populatia au fost preluate din baza de date ale INS. Proiectiile pana in anul 2025 stabilite de INS au fost respectate in totalitate, iar pentru perioada 2025 - 2037 s-au stabilit cele mai bune estimari pe baza unei cresteri usoare a populatiei din mediul urban. Explicatiile complete privind modul de calcul sunt incluse in Capitolul 3.1.2 Previziuni iar in Anexa D „Estimari privind populatia si veniturile gospodariilor” este prezentat modelul de calcul al populatiei.

Ratele de bransare au fost estimate pentru a include componenta obligatorie asa cum a fost stabilita prin Angajamentele asumate de Romania la momentul aderarii la UE (Protocolul 22) atat pentru apa potabila in mediul urban si rural, cat si pentru epurarea apelor uzate provenite din aglomerari cu peste 2000 de locuitori. Parametrii de intrare folositi in model sunt:

- Alimentarea cu apa in zona urbana: 100% bransare pana in anul 2013;
- Alimentarea cu apa in zona rurala: 100% bransare pana in anul 2018;
- Canalizare urbana: 100% bransare pana in anul 2013;
- Canalizare in zona rurala: Toate aglomerarile cu peste 2.000 locuitori trebuie sa atinga un grad de bransare de 100% pana in anul 2018, ceea ce inseamna un grad total de conectare la retea de 98% din totalul populatiei, la nivelul acelui an. Ulterior, rata de conectare se stabilizeaza la 98% pana la finalul proiectului, in anul 2038.

Venitul mediu pe gospodarie este proiectat pe baza datelor colectate din judet prin distribuirea decilelor si impartite pe medii urbane si rurale pentru o estimare cat mai exacta a suportabilitatii populatiei. in Anexa D „Estimari privind populatia si veniturile gospodariilor” este prezentat modelul de calcul al veniturilor gospodariilor.

Consumul casnic este proiectat in conformitate cu estimarile populatiei si cu consumul specific acceptat de 110 l/locuitor/zi.

Consumul non-casnic este estimat pe baza consumului istoric, ajustat cu ajutorul unui mix de indicii intre cresterea marii industrii si cresterea altor agenti economici. Acesti indici au fost estimati la nivel national in conformitate cu datele previzionate de Comisia Nationala de Prognoza si ulterior ajustati prin aplicarea unui index judetean pentru a reflecta specificul local. Acest index se bazeaza pe cele mai bune estimari ale Consultantului. Calculul pentru Master Plan la nivel judetean prezinta o estimare simplificata bazata pe datele colectate. Cifrele vor fi revizuite pentru analiza fezabilitatii, in momentul in care populatia specific deservita va fi legata de investitiile proiectului.

In conformitate cu Principiul Poluatorul Plateste si cu practicile de co-finantare ale UE, s-a presupus ca agentii industriali si agentii economici vor taxati la un tarif care permite recuperarea totala a investitiei. De aceea impactul lor asupra analizei privind suportabilitatea va fi anulat si eventualele neconcordante in estimarea parametrilor de consum la nivelul acestora va fi nesemnificativ la acest moment. Recuperarea totala a costurilor noilor investitii este echivalenta cu Costul Prim Dinamic care a fost calculat si explicat in Anexa D4.

Consumul Institutional este strict legat de consumul casnic si este estimat la un parametru general de 10% din consumul casnic.

9.4.2. Alte ipoteze de lucru folosite in model

Ca baza pentru estimarea potentialei capacitati de contributie a gospodariilor si agentilor economici la investitia ce urmeaza a fi realizata, Consultantul a folosit venitul mediu net disponibil pe gospodarie (fara cheltuielile asociate impozitului pe venit si a contributiilor sociale). In cazul firmelor s-a folosit populatia

echivalența pentru ajustarea creșterii volumului de apă, așa cum s-a menționat anterior. Contribuția instituțională este estimată la 10% din estimările pentru consumul casnic.

Capacitatea potențială de contribuție a gospodăriilor (consumatorii casnici) a fost calculată pe baza nivelului maximum de afordabilitate de 4% din venitul mediu net disponibil pe gospodărie atât pentru serviciile de apă, cât și pentru cele de canalizare (2,5% pentru alimentare cu apă și 1,5% pentru serviciile de canalizare), exclusiv 19% TVA. Pentru aceste calcule, a fost luată în considerare doar populația conectată la serviciile de apă și canal.

Rata de discount folosită pentru calculul VAN a capacității de contribuție a fost de 5%. Toate rezultatele au fost calculate în prețuri constante 2008.

9.5. TARIFE

Au fost colectate informații privind tarifele actuale din județ, acestea fiind prezentate în **Anexa F** „Tarifele în Județul Mureș”.

În faza studiilor de fezabilitate vor fi analizate tarifele actuale din zonele care vor fi deservite de facilitățile proiectate, de asemenea se va analiza suportabilitatea și necesarul pentru recuperarea costului total al investițiilor. Această analiză va conduce la recomandări privind stabilirea și armonizarea tarifelor, luând în considerare parametrii indicați.

9.6. SUPORTABILITATEA

9.6.1. Modelul de macro-suportabilitate

9.6.1.1 Introducere

În anexa D4 „Rezumatul modelului de macro-suportabilitate” sunt prezentate, în format excel, rezultatele scenariului de bază al modelului de calcul al macro-suportabilității.

Principalele rezultate ale analizei sunt prezentate mai jos.

9.6.1.2 Populația deservită

Consumatorii casnici

Următorul tabel prezintă evoluția previzionată a numărului de consumatori casnici în județ și reflectă rezultatele obținute din răspunsurile la chestionare trimise în județ:

FIGURA 9.2: ESTIMAREA POPULAȚIEI DESERVITE ȘI A GRADULUI MEDIU DE BRANSARE

POPULAȚIA	Prezent 2007	Faza I, până în 2015	Faza II, până în 2018
URBAN	312,473	304,967	298,784
Alimentare cu apă	269,591	304,967	298,784
GRADUL DE BRANSARE	86%	100%	100%
CANALIZARE	250,277	304,486	298,303
Gradul de bransare	80%	100%	100%
Rural	258,638	258,442	256,534
Alimentare cu apă	55,082	225,172	256,534
Gradul de bransare	21%	87%	100%
Canalizare	4,033	111,438	115,463
Gradul de bransare	2%	43%	45%
TOTAL JUDEȚ	571,110	563,409	555,318
Alimentare cu apă	324,673	530,680	555,318
Gradul de bransare	57%	94%	100%
Canalizare	254,309	415,925	413,766

Gradul de bransare	45%	74%	75%
--------------------	-----	-----	-----

9.6.1.3 Capacitatea de contributie

Calculul primal al modelului arata care este contributia monetara potentiala a populatiei deservite. Acest lucru se calculeaza prin aplicarea unui procent standard de 4% asupra prognozelor privind venitul mediu pe gospodarie inclus in modelul de macro-suportabilitate.

Pentru a compara Planul de Investitii cu capacitatea de contributie a diferitilor consumatori, trebuie ulterior calculata valoarea actuala neta atat a costurilor, cat si a capacitatii de contributie. In acest fel se elimina orice distorsiune care poate aparea datorita diferitelor metode de esalonare in timp a costurilor si veniturilor prognozate.

In tabelul de mai jos sunt prezentate VAN discountate la 5% a capacitatii de contributie a consumatorilor casnici si non-casnici.

FIGURA 9.3: VAN A CAPACITATII DE CONTRIBUTIE IN MII €

	AP URBAN	AU URBAN	TOTAL URBAN	AP RURAL	AU RURAL	TOTAL RURAL	AP JUDET	AU JUDET	TOTAL JUDET
Cons. casnici	76,787	79,767	156,553	40,545	35,609	76,154	117,332	115,376	232,708
Cons. non-casnici	163,006	261,559	424,565	28,710	23,858	52,568	91,716	285,416	477,133
Total Judet	239,793	341,326	581,118	69,255	59,467	128,722	209,048	400,792	709,841

Pentru Master Plan, contributia potentiala a consumatorilor non-casnici a fost estimata prin multiplicarea volumelor de apa consumate cu valoarea calculata pentru recuperarea totala a costurilor investitiei (Costul Prim Dinamic). In acest moment acest lucru nu se intampla, deoarece in prezent consumatorii non-casnici nu platesc serviciile la intreaga lor capacitate teoretica de contributie. In aceasta analiza se masoara capacitatea de contributie potentiala si se presupune ca, in timp, agentii economici vor avea un tarif care va conduce la recuperarea totala a costurilor (prin aplicarea Principiului Poluatorul Plateste).

9.6.1.4 Ratele de suportabilitate

Prin compararea VAN a costurilor si a capacitatii de contributie a consumatorilor, au fost calculate anumite rate utilizate pentru evaluarea initiala referitoare la suportabilitatea generala la nivelul judetului, in conformitate cu cerintele Master Planului.

Totusi, aceasta analiza va fi detaliata in faza studiilor de fezabilitate, dupa ce investitiile prioritate vor fi stabilite, deoarece rate de suportabilitate prezentate in acest capitol indica media statistica care poate sa nu reflecte situatia specifica a populatiei ce va beneficia de investitii.

Capacitatea totala de contributie pentru acoperirea costurilor totale de investitie

- Rata de capacitatii totale de contributie la costul total de investitii. Aceasta rata stabileste capacitatea contribuabililor locali de a acoperi costurile totale de investitie. O rata de acoperire sub 100% implica faptul ca o gospodarie medie nu isi permite, pe perioada de timp stabilita, sa acopere costurile respective. Pentru judetul Mures, se pot observa urmatoarele:
 - Faza I pana in 2015: Urban = 24%; Rural = 3%; Total Judet = 14%
 - Faza II pana in 2018: Urban = 30%; Rural = 4%; Total Judet = 17%
 - Faza III pana in 2038: Urban = 58%; Rural = 10%; Total Judet = 32%

- Rata contributiei totale la costurile totale de operare si intretinere. Aceasta rata stabileste viabilitatea financiara a Planului de Investitii. In general, este necesar ca, capacitatea de contributie a consumatorilor locali sa acopere integral costurile de O&I. In cazul judetului Timis, aceasta rata ezste mai mare de 100% in toate fazele de investitii, atat in mediul urban cat si in cel rural.
- Rata de capacitatii totale de contributie la costul total. Aceasta rata stabileste capacitatea contribuabililor locali de a acoperi toate costurile programului de investitii. Pentru judetul Mures, se pot observa urmatoarele:
 - Faza I pana in 2015: Urban = 39%; Rural = 8%; Total Judet = 25%
 - Faza II pana in 2018: Urban = 48%; Rural = 10%; Total Judet = 30%
 - Faza III pana in 2038: Urban = 74%; Rural = 20%; Total Judet = 49%

9.7. ANALIZA SENZITIVITATII

9.7.1. Suportabilitate Generala

Senzitivitatea modelului fata de parametrii de intrare este mica, datorita faptului ca estimarile referitoare la populatie se bazeaza pe variatii rezonabile. Pe de alta parte, proiectiile referitoare la veniturile gospodariei sunt subiectul unor mici deviatii de la proiectiile de baza generala. Ratele de bransare au o componenta obligatorie care nu prea lasa loc de variatii substantiale.

Consultantul nu considera ca in acest stadiu, o astfel de analiza de senzitivitate furnizeaza informatii utile in scopuri strategice Master Planului.

Consultantul considera ca verificand veniturile pe decile se poate obtine o serie larga de valori foarte utile privind suportabilitatea pentru populatia cu venituri mici.

Modelul a fost rulat cu doua variante de baza care sunt descrise mai jos si pentru care sunt prezentate rezultatele relevante in acelasi format. Acest exercitiu este pentru un scop strategic si nu este necesar ca in aceasta faza sa se stabileasca o tinta rezonabila pentru tarife, fapt ce necesita un calcul mai specific si complex.

9.7.2. Suportabilitatea decilei cu cel mai mic venit

Am inclus in model, venitul gospodariei care corespunde Decilei cu cel mai mic venit mediu pentru zona rurala, in locul mediei judetene. Ratele de suportabilitate care corespund acestei decile cu cel mai mic venit sunt prezentate mai jos:

- Acoperirea costurilor de investitii: 3% pentru Faza I, pana in anul 2015; 4% pentru Faza II, pana in anul 2018. Acest lucru arata ca, daca luam in calcul o contributie maxim acceptata de 4% din venitul mediul al acestei decile, vom putea acoperi 2% din investitiile planificate pentru prima perioada. Daca in schimb, consideram ca acest lucru necesita o crestere imediata a tarifelor, lucru care nu este realist, ajungem la concluzia generala ca este necesara o analiza a suportabilitatii pentru proiectele prioritare astfel incat proiectele sa fie viabile, desi acestea vor fi sustinute prin componenta de grant.
- Acoperirea costurilor de O&I: Aceasta rata este peste 100% cu aglomerarilor rurale cand in Faza I, pana in 2015, scade in mod periculos la 90%, iar in Faza II la 97%. Aceste valori intaresc declaratia de mai sus.

9.8. CONCLUZII

9.8.1. Suportabilitatea cosnumatorilor casnici

Calculule preliminare facute pentru model arata ca:

- VAN a contribuției potențiale a consumatorilor casnici din județ a fost estimată la 232,71 milioane €. Aceasta valoare este mult mai mică comparativ cu VAN a costurilor totale care este de 1.450,1 milioane €;
- Acoperirea costurilor totale este mai mică de 100% la nivel județean, fiind 25% în Faza I, 30% în Faza II și 49% în Faza III. După ce costurile de O&I sunt acoperite, acoperirea investițiilor este și mai mică, 14% în Faza I, 17% în Faza II și 32% în Faza III. Acest lucru arată că atât planul de investiții cât și perioada sa de implementare sunt mult prea ambicioase și trebuie revizuite în faza fezabilității, înainte de întocmirea Aplicației pentru Fondul de Coeziune.
- Pentru decizia cu cel mai mic venit, acoperirea costurilor scade la 3% pentru Faza I, până în 2015 și 4% pentru Faza II, până în 2038. Acest lucru indică faptul că suportabilitatea va fi un impediment în multe zone ce urmează a fi acoperite de programul de regionalizare
- Costurile de O&I sunt în general acoperite, cu excepția deciziei cu cel mai mic venit, care pentru prima fază, până în 2015, poate acoperi doar 90% din costuri iar pentru Faza II 97%.

9.8.2. Suportabilitatea consumatorilor non-casnici

- Contribuția potențială combinată a consumatorilor non-casnici din județ este estimată la 477,13 milioane €. Aceasta valoare presupune o creștere imediată a tarifului actual la nivelul CPD pentru a acoperi toate costurile noilor investiții. Acest lucru nu va fi posibil și perioada de tranziție până la stabilirea unui tarif care să acopere toate costurile înseamnă de fapt un punct slab pentru capacitatea de contribuție non-casnică pe termen scurt și mediu.
- În schimb, acest lucru va pune o presiune mai mare pe restricțiile privind suportabilitatea pentru unele categorii de populație.

9.8.3. Suportabilitatea Combinată pentru toți consumatorii

- VAN a contribuției potențiale totale a tuturor categoriilor de consumatori din județ a fost estimată la 709,84 milioane €, ceea ce presupune o acoperire de doar jumătate din VAN estimat al costurilor totale care este de 1.450,1 milioane €;
- Contribuția totală pentru perioada până în anul 2015, care coincide cu respectarea celor mai multe angajamente privind gradul de bransare la servicii (vezi mai sus) și care reprezintă anul final al Fazei II, exprimată ca Valoare Actuală Netă (VAN) discountată la 5% conduce la suma de 258,66 milioane €. VAN costurilor totale pentru aceeași perioadă este de 1.051,91 milioane €.

9.8.4. Considerații preliminare privind strategia de prioritizare

În Capitolul 8 au fost calculate costurile de investiție și cele de O&I pentru diferitele proiecte identificate. În termeni generali, acestea sunt prioritățile stabilite prin angajamentele asumate de România în cadrul Protocolului 22 în procesul de negociere cu UE.

Componenta de alimentare cu apă este calculată la 506,63 milioane € pentru perioada de până în 2015. Componenta de apă uzată, în schimb, va necesita pentru aceeași perioadă 369,69 milioane €. Suma combinată este de 876,32 milioane €, de aprox. 8 ori mai mare decât suma care va fi cel mai probabil disponibilă prin Fondul de Coeziune.

Aceste valori arată faptul că :

- Investițiile prioritare trebuie planificate foarte atent pentru a se atinge setul de obiective menționate mai sus, pentru care resursele financiare sunt limitate

- Trebuie investit in acele proiecte care au cel mai mic cost specific pe locuitor pentru a converge cu obiectivele UE privind cel mai mic cost si cea mai mica nevoie de finantare
- Este necesara folosirea la maxim a grantului oferit din FC astfel incat sa fie resursele limitate sa fie utilizate in cel mai bun mod
- Trebuie marite tarifele la valoarea maxim disponibila in cel mai scurt timp posibil, in special cele pentru consumatorii non-casnici, a caror activitate se reface dupa mai mult de un deceniu de crestere negative.

Rezultele acestui Master Plan, arata ca in cazul Judetului Mures, este necesar ca trebuie analizat mai in detaliu atat volumul cat si perioada de implementare a investitiilor pe termen scurt, impreuna cu calculul Tarifului Maxim Suportabil, astfel incat sa se asigura ca investitiile propuse in Aplicatia pentru Fondul de Coeziune respecta dubla conditie de viabilitate (acoperirea totala a costurilor de O&I) si dezirabilitatea din perspectiva socio-economica astfel incat sa se poata justifica componenta majora de grant.